

Польові квіти

Анатолій Дрофань

Ось і знову прийшла весна. Зацвіли сади, у бербзі біля ставу защебетав соловейко. Ніби зеленим килимом покритися майдан, що супроти Ганнусиного подвір'я. А Ганнуса, бач, ще й досі не була в полі, хоч так любить його.

Добре було торік. Як тільки задумали з Марійкою та Уляикою, так і гайнули. А тепер — ба, тепер — школа...

Але в неділю все ж не втерпіли — помандрували до греблі, що на околиці села. Там на луку таке роздолля! Незабудки голубими очима радісно зорять у чисте небо, далі чистотіл розплющив ніжні пелюстки, мати-й-мачуха повиставляла маленькі кошики злотоцвіту, а на канаві гордовита кульбаба ловить сонячний промінь.

Розбіглися очі в дівчаток. Одна поперед одної кидаються до польових квітів, рвуть та у віночок кожна собі заплітає. Тільки коли одягли на голови ті віночки, мов корони, взялися за руки і, пританцьовуючи, побігли шляхом по споришу далі в поле.

Обабіч шляху зелене жито. Котяться хвилі по

* 3

ньому, усе хлюп та хлюп. Десь перепел підпадьомкає, у синьому небі, мов срібним дзвіночком, видзвонює жайворонок, коники прискають з-під ніг, а дівчатка біжать, біжать — веселі, радісні, щасливі.

Тільки на горбку зупинились вражені.

— Що то?

Ген понад шляхом, у житі, стояв червоний цегляний будинок з білим дахом. Минулого року його там не було, а тепер...

Над дахом дві щогли високі. А далі знову жи— *) — зелене, хвилясте, безмежне.

— І що ж то може бути? Можливо...

Вгадували. Тільки все ж то тільки здогадки. А так хотілося знать все достеменно!

Ганнуса сказала:

— А знаєте що, ходімте туди і побачимо...

Подруги в один голос:

— Ходімте...

Пішли. А очей не спускали з червоного будинку в житі.

Ховрах перед ними вибіг насеред дороги, став на задні лапки, як стовпчик, свиснув і побіг назад, меткий, невловимий; з-під куща пурхнула сіра пташка з чічкою на голові. Потім приснула зелена ящірка і заховалась у вузьеньку нірку. А жито тільки: ш... ш... ш... та хвилі все котить на шлях.

Улянка, найменша, все оглядалась назад. На шляху — ні душі. Неділя ж.

— А може, вернутись назад? Страшно чомусь...

Подруги на неї:

— Та що ти, дурненька... Іди поміж нас, а ми не боїмось ні крихти.

І знову йшли. Аж ось і будиночок..

Стоять в ряд кілька тракторів. Далі — бочка велика, крейдою побілена. Поруч — ще якісь машини. Від шляху доріжка до ганку побігла, цеглою обкладена. Біля ганку, під вікном, столик і дві лавки. На краю одної—хлопець в брилі ножиком паличку струже. Коло ніг — білий пес з чорним вухом.

Раптом білий пес підняв голову та як загав— ка, як кинеться на них. Улянка закричала й тікати. Але хлопець схопився з місця:

— Не смій, Шарик! Назад!

Потім підійшов неквапливо і спитав:

— А ви це чого аж сюди забрели?

Ганнуса за всіх:

— Прийшли подивитися, що це...

— Не бачили?

— Ні...

— Нічого цікавого, тракторний табір та й усе...

Дівчата пізнали — та це ж Кирило з шостого "А"!— і вже сміливіше:

— А хто тут живе?

— Та хто ж — трактористи. А зараз я тут та дід у житі спить. Удвох стережемо.

— А нам можна зайти подивитись?— несміливо спитала Марійка.

Кирило задумався:

— Правда, стороннім ходити тут не можна. Але я вас знаю, то добре, заходьте...

Кирило, засмаглий, в білій сорочці, водив їх, як справжній хазяїн. Оце, мовляв, трактор "де— те", оце "хатезе", оце "натік". Оце ось цистерна з паливом, оце культиватори. Тут на вітрині газета свіженька. Це щогли, щоб говорити з РТС. А це...

І тут голос у нього осікся.

— Це клумби. Воно, правда, трохи того...— м'явся Кирило, бо клумби були усі в бур'яні.

Дівчатка не втерпіли і розсміялись:

— А тут квітів і не видно, сама лобода...

Посідали дівчатка на лавці, води напилися. Кирило, паличку знову мережить почав. А Ганнуса й говорить:

— Знаєш що, Кирило? Давай ми зараз клумби ваші прополомо, га?

Хлопець поглянув з-під бриля на дівчаток.

— А чому ж, коли охоту маєте — політь.

• За годину чи дві на клумбах не лишилося ні бур'янини. Але й квіти на них немічні, тоненькі, мов хворі. "Треба б матіол, гвоздики насіять. Можна б усе так гарно, красиво зробити",— міркували дівчатка, виносячи зілля на шлях.

І раптом на шляху загурчав і зупинився великий чорний мотоцикл з коляскою.

— Кирило! А що це за хазяйки у нас тут пораються?

Кирило побіг до мотоцикла, кинув на ходу дівчаткам:

— Та ви не бійтесь, це дядько Максим, бригадир трактористів.

Підійшли потім удвох до клумб. Дядько Максим дивиться на дівчаток, посміхається:

— Здрастуйте, помічниці...

Вони засоромлено:

— Драстуйте...

— Оце молодці! Як же вас звать?

— Мене Ганнуся...

— Мене Марійка...

— А я Улянка... •

За півгодини вже були ніби давні знайомі. Додому їхали з дядьком Максимом на мотоциклі. Пругкий вітер лоскотав щоки, надував за спиною

сорочечки. Злякано пурхали пташки із споришу. По житу зелені хвилі котились одна за одною. А їхня коляска, як човен, легко линула зеленою рікою шляху. І в ній троє дівчаток — розчервоні — лі, у віночках, мов квіти польові.

Коли вставали на майдані, в селі, Ганнуся запитала:

— А можна нам, дядю Максиме, до вас приходити? Ми квіток вам нових насадимо, доглядатимемо їх.

— А чому ж, дівчатка, звичайно, приходьте, — весело відповів дядько Максим.

Після того подружки приходили в польовий тракторний табір щонайменше двічі на тиждень. Принесли розсади, посадили, під вікнами будинку насіяли матіол, чорнобривців, а біля ганку — кручених паничів.

Тепер дівчатка знали не тільки дядю Максима та Кирилка, але і дядю Юру, радиста, і дідуся Прохора, який возить бочки до тракторів, і всіх, всіх. Дядя Юра кожного вечора засвічує зелену лампочку на своєму апараті, прикладає до вуха трубку і кличе якусь "Зорю".

— Алло! "Зоря"!.. "Зоря"!.. Викликаю "Зорю"!.. Ти чуєш мене, "Зоря"? Я — "Тринадцять"!..

І тоді чути, як в апараті щось потріскує і далекий жіночий голос озивається:

— Я — "Зоря"! Чую тебе, "Тринадцять"!.. Здрастуй, Юро! Як діла?

Дядя Юра починає читати якісь цифри, а вони, дівчатка, стоять позад нього, принішклі і зацікавлені.

Скоро в польовому тракторному таборі зацвіли квіти. Між зелені листу визирнули білі та червоні левині ротики, повиставляли труби кручені паничі, захизувалися жовтогарячі чорнобривці. А ввечері, коли велике червоне сонце починає ховатися в житах, під вікнами будинку розплющують заспані оченята матіоли, оживає табачок. Далеко навколо ллються їх ніжні пахощі.

Дядько Максим казав:

— Ну, дівчатка, спасибі вам... Красиво тепер стало у нас.

Він саджав їх до себе в мотоцикл і віз у поле, де працюють трактори.

А ще через деякий час дівчатка побачили в польовому таборі якогось незнайомого чоловіка в білій сорочці і в капелюсі. Сидів він на стільчику, перед ним стояли триноги з натягнутим на рамку полотном. А трохи збоку на мотоциклі — дядько Максим.

Кирило моргнув оком, шепнув:

— Художник...

Потім пояснив:

— Ото він намалює дядю Максима, дядю Юру, всіх трактористів і повезе в Москву. І там увесь світ бачитиме їх... Зрозуміло?..

Довгенько жив у польовому таборі той художник та все малював і малював. А Ганнуса з подружками тим часом доглядали квіти: поливали їх, пололи бур'яни. А потім десь у затінку плели собі віночки з польових квітів.

Клумби з кожним тижнем розросталися, ставали все пишнішими та красивішими, все нові й нові барви з'являлися на них.

Одної неділі художник збирався додому в Москву. Проводжати його прийшли майже всі трактористи. Прибігли і дівчатка в святковому вбранні, веселі, прудкі, щасливі.

Художник показував усі свої картини. На одній з них — дядько Максим на своєму мотоциклі, на другій — дядя Юра біля апарата, ніби кличе в трубку:

— Алло! "Зоря"! Викликаю "Зорю"!

Потім трактористи на машинах. Навіть Кирило з дідусем, і біля ніг чорновухий Шарик.

Потому художник показував найбільшу картину. На ній був намальований увесь польовий тракторний табір: червоний будинок з білим дахом, над ним дві щогли, поряд машини, трактористи. За ними жито зелене, хвилясте, як море. А попереду — квіти, свіжі та ніжні, в блискітках роси. І серед них — три маленькі трудівниці із засмаглими обличчями, з віночками на голівках,— теж мов три квітки польові.